

RSMH:s ungdomsförbund

Riksförbundet
Ungdom för
Social hälsa

YTTRANDE
2008-09-25

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över betänkandet Evidensbaserad praktik inom socialtjänsten – till nytta för brukaren (SOU 2008:18)

RUS är RSMH:s ungdomsförbund. Vi organiserar ungdomar upp till 35 års ålder, som har erfarenhet av psykisk eller social ohälsa. RUS är ett medlemsstyrt förbund som är partipolitiskt obundet och religiöst neutralt. Grundpelarna för vårt arbete är kamratstöd och intressepolitik. Vi arbetar mycket med bemötande och är aktiva för att motverka de fördomar som finns i samhället om psykisk ohälsa. Vi kämpar för att de unga människor som mår psykiskt dåligt – genom professionell hjälp i ett tidigt skede och under tillräckligt lång tid – ska få möjlighet till personlig utveckling och ett gott liv på sina egna villkor.

RUS är principiellt för att de metoder och arbetssätt som används inom socialtjänsten kontinuerligt förfinas utifrån härledda positiva effekter för de människor som berörs av dess insatser. Vi instämmer med utredaren i att en evidensbaserad praktik bör vara en ledstjärna inom socialtjänstens område. En evidensbaserad praktik som jämte Sackett (2000) baserar sig på en sammanvägning av brukarnas erfarenheter, den professionella expertisens bedömning och bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap.

Att det behövs insatser till stöd för en fortsatt kunskapsutveckling inom socialtjänsten råder det idag ingen större tvekan om. Socialtjänsten måste, härom är vi alla rörande ense, utveckla de metoder man idag använder för att mäta effekter av gjorda insatser med fokus på resultat, kvalitet och effektivitet. Det är dock trist nog så att man vid ett analys- och utvärderingsarbete inte alltid kommer runt sådana svårdefinierade faktum som människors situation, kontext och individualitet. Det är heller inte, för den delen, helt okontroversiellt hur man utifrån tydligt nedbrutna syften, insatser och effekt korrekt dokumenterar vad man faktiskt gjort med hänsyn till att få människor lever i ett kliniskt vakuum. Riskerna här är, rent krasst, att man utifrån trubbighet i analysmetoderna gallrar ut sådana metoder som i grunder är effektiva, men som inte beskrivs, avgränsas eller appliceras optimalt.

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Org.nr
Riksförbundet Ungdom för Social hälsa Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	rus@rsmh.se	802401-8080

RSMH:s ungdomsförbund

Betänkandets abstraktionsnivå ter sig emellertid som väl hög med tanke på det lovvärda syftet; exempelvis framgår inte tydligt vilka man definierar som "socialarbetare" eller mer specifikt vilka målgrupperna är för de insatser som föreslås. Nu vill vi inte i onödan problematisera föremålet för utredningen, men nog känns det en smula skrämmande att det exempelvis inte förs någon större diskurs i betänkandet om genus eller för den delen om barn och unga. På samma vis lyser kommentarer som rör socialtjänstens samverkan med skola, polis och BUP med sin frånvaro.

För att – som ett konkret exempel – försöka bryta ned begreppet "socialarbetare" i relation till kompetensutveckling kan det sägas att det inom socialtjänsten finns en mängd relativt disparata yrkesgrupper representerade i form av vårdbiträden, personliga assistenter, behandlingsassistenter, boendestödjare, socialsekreterare, familjehemsinspektörer, familje-rådgivare, utredare, forskare m.fl. Utbildningsnivåerna varierar därför i hög grad, från personer som i princip saknar gymnasiekompetens till personer med kvalificerade akademiska utbildningar, vilket gör att kompetensutveckling måste ses i ett brett perspektiv utifrån de olika verksamheternas ansvarsområden och behov och insatser differentieras därefter.

Men betänkandet i sin helhet är en viktig markering om det behov av en mer kunskapsbaserad socialtjänst som idag existerar. RUS stödjer definitivt utredningens förslag att staten borde ingå ett konkret avtal med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för att stödja en långsiktig, systematisk kunskapsutveckling inom socialtjänstens område.

Vi instämmer vidare i utredningens bedömning att anställda inom socialtjänstens kärnverksamheter skulle behöva bättre möjligheter till kunskapsutveckling inom sina respektive specialområden och något så prosaiskt som tid att ta till sig och reflektera över forskningsresultat och effekter. De anställdas grund- och vidareutbildning liksom annan kompetensutveckling är viktig för att brukarna ska få möta professionella som kan sitt arbete. Möjligheten till vidareutbildning och kompetensutveckling förutsätter dock att chefer och ledning aktivt stödjer och bejakar kunskapssökande och kunskapsutveckling. Något som idag inte alltid synes självklart inom vissa förvaltningar. Självklart handlar det ytterst om att huvudmännen ger socialtjänsten möjlighet att avsätta tid, pengar och resurser för utbildning av personal. Det är också angeläget att från nationellt håll skapa strukturer som kan stödja framväxten av en mer aktiv kunskapsanvändning och kunskapsutveckling.

Kostnaderna för de förslag som utredningen presenterar, både de statliga och de kommunala, är tänkta att rymmas inom den ekonomiska ram som efterhand frigörs genom att tidsbegränsade insatser upphör, eller att medel från nämnda anslagsposter omfördelas och används på ett annat sätt. Exakt vilka summor det kan röra sig om framgår inte, förutom att 102 mkr ska avsättas till forskning under en sexårsperiod. Med tanke på de disparata lokala förutsättningar under vilka de kommunala socialtjänsterna arbetar, anser RUS att det behöver klargöras tydli-

RSMH:s ungdomsförbund

gare vilka medel staten är beredd att satsa på detta samt en tydligare specificering av hur pengarna ska fördelas.

På uppdrag av RUS förbundsstyrelse

Åke Nilsson
Intressepolitisk sekreterare

Jonas Andersson
Verksamhetssamordnare

CC

RSMH
NSPH
HSO
Riksdagens ombudsmän (JO)
Socialstyrelsen
Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam)
Specialpedagogiska institutet
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Centralförbundet för socialt arbete (CSA)
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
SKTF
Sv. Kommunalarbetareförbundet (Kommunal)
Nätverket för socialt utanförskap

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Org.nr
Riksförbundet Ungdom för Social hälsa Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	rus@rsmh.se	802401-8080